

2023

SANSKRIT

B.A. Fifth Semester End Examination - 2023

PAPER - C12T

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरं देववाण्या देवनागरीलिप्या च प्रदेयम् 2×10=20

A. यथेच्छं दश समाधेयाः

1. को नाम प्रातिपदिकार्थः? 'तटः' इत्यत्र कथं प्रथमा?
2. कर्तृकारके का विभक्तिः पाणिनिना विहिता? उदाहरणं देयम्।
3. कर्मप्रवचनीययोगे काः विभक्तयः भवन्ति? एकस्य उदाहरणं देयम्।
4. दीक्षितमते किं नाम हेतुत्वम्? किञ्च करणम्?
5. सकारणं विभक्तिं निर्णयत—
हरिः सेव्यते।

(Turn Over)

(2)

6. सकाणं विभाक्तिं निर्णयत -
वलिं याचते वसुधाम्।
7. शताय परिक्रीतः।
8. उप परार्थे हरेर्गुणाः।
9. सामर्थ्यं कतिविधम्? विग्रहे किं सामर्थ्यं विद्यते?
10. का नाम वृत्तिः? सा कतिविधा?
11. 'पिताम्बरः' 'पिताम्बरम्' इत्यबयोः को भेदः?
12. संज्ञापरिभाषम् इत्यस्य सविग्रहं समासनाम लिखत।
13. उपसर्जनसंज्ञाविधायकं सूत्रद्वयं लिखत।
14. 'शङ्खलाखण्डः' इत्यत्र कः समासः केन सूत्रेण भवति?
15. 'भार्या राज्ञः पुरुषः देवदत्तस्य' इत्यत्र 'राज्ञः', 'पुरुषः' इत्यनयोः पदयोः
समासः कथं न भवति?

B. यथानिर्देशम् प्रश्नचतुष्टयमुत्तरत -

5×4=20

1. सूत्रं व्याख्यात - कर्तुरीप्सिततम् कर्म।
2. सूत्रं व्याख्यात - स्पृहेरीप्सितः।

B.A. RNLKWC-/Sanskrit/C12T/SEM-V/23

(Continued)

(3)

3. पङ्क्तिं व्याख्यात - 'कर्म' इत्यतुवृत्तौ पुनः कर्मग्रहणम् आधारनिवृत्त्यर्थम्।
4. टीका लेख्या - केवलसमासः
5. सूत्रं व्याख्यात - नदीभिश्च
6. सूत्रं व्याख्यात - विशेषणं विशेष्येण बहुलम्
- C. यथानिर्देशम् उत्तरत - 10×2=20
1. किं नाम कारकम्? तत् कतिविधम्? सम्बन्धः कथं कारकेषु अन्तर्भुक्तः
न भवतीति सोदाहरणं व्याख्यात।

अथवा

तृतीयाविभक्तिविधायकानि सूत्राणि संक्षेपेण उपस्थापयत।

2. भूतपूर्वः, यथाशक्ति, राजपुरुषः, अनश्वः, इत्येषां त्रयाणां समासप्रक्रियां
ससूत्रं प्रदर्शयत।

अथवा

अव्ययीभावसमासे समासान्तप्रत्ययमधिकृत्य निबन्धमेकं रचयत।

B.A. RNLKWC-/Sanskrit/C12T/SEM-V/23